

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Mostphotos

Avskjutningsrapport: 1 juli 2021 - 30 juni 2022

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Södermanlands län

Rapporteringen 2021-2022 har varit bra, alla kretsar har uppnått målet 30 % rapporteringsgrad, för att stärka kvaliteten på statistiken strävar vi efter fortsatt ökad rapporteringsgrad. Då måste antalet jägare som rapporterar bli större, så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt.

Skillnaderna i avskjutning avseende både numerär och artsammansättning varierar stort inom länet. Dessa skillnader kan vara avsevärda på korta avstånd. Generellt ökar avskjutningen av dovvilt och de senaste åren även för rådjur. Kronviltsavskjutningen är relativt stabil, vildsvinsavskjutningen har länge ökat men minskat kraftigt senaste året och även för älg minskar avskjutningen.

Detta stämmer väl överens med bilden av utvecklingen av klövviltsstammarna som förmedlats via länets jägarkår.

Foto: Kenneth Johansson

Jaktens mångfald inom Södermanlands län

Inom Södermanlands län fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstas en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga.

Avskjutningen har jämförts med flera andra län en stark övervikt mot klövvilt. Småviltet som jaktlig resurs kan i många fall nyttjas mer. När det kommer till arter förutom klövvilt så är det framförallt fågel som fälls. De arter som fälls i störst omfattning är gräsand, grågås, kanadagås, kråka, kaja och ringduva. När det kommer till pälsvilt så är det framförallt rödräv och grävling som jagas.

Not gällande samtliga kurvdiagram: skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan skattat antal visar det mest troliga värdet.

Foto: Erik Mandre Mostphotos

Foto: Madeleine Lewander

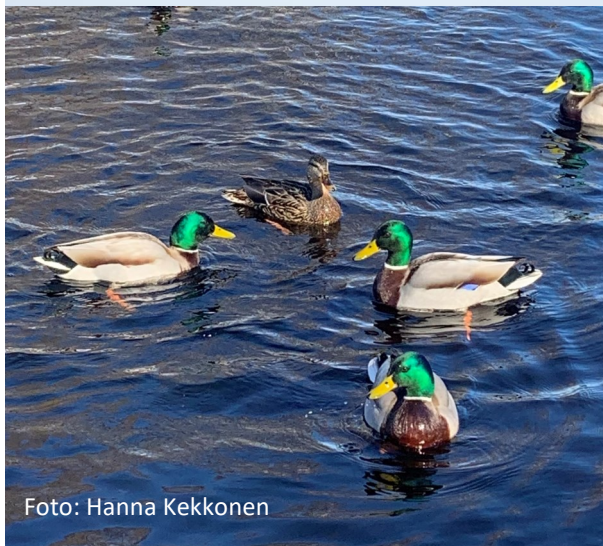

Foto: Hanna Kekkonen

Foto: Niklas Liljebäck

Jaktens mångfald inom Södermanlands län

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Jämfört med 2020/2021	
			Antal	Procent
Klövsvilt				
Dovhjort	11844	(10820 - 13095)	-1088	-8,41
Kronhjort	1801		-125	-6,49
Rådjur	4999	(4614 - 5438)	+82	1,67
Vildsvin	8494	(7838 - 9238)	-3222	-27,50
Älg	726		-43	-5,59
Övriga däggdjur				
Bäver	298	(231 - 394)	-61	-16,99
Fälthare	389	(312 - 490)	-136	-25,90
Gråsäl	69		-26	-27,37
Grävling	770	(644 - 922)	-198	-20,45
Iller	8	(3 - 23)	+3	-27,27
Rödräv	1868	(1664 - 2109)	-111	-5,61
Skogshare	9	(3 - 25)	-5	-35,71
Skogsmård	44	(27 - 79)	-31	-41,33
Fåglar				
Bläsand	2	(0 - 45)	-3	-60,00
Fasan	617	(313 - 9216)	+367	146,80
Fiskmåså	13	(3 - 101)	-4	-23,53
Grågås	1191	(874 - 1774)	+254	27,11
Gråtrut	2	(0 - 67)	-21	-91,30
Gräsand	29256	(19317 - 52418)	+1684	6,11
Havstrut	2	(2 - 21)	-1	-33,33
Kaja	905	(503 - 1857)	-40	-4,23
Kanadagås	177	(111 - 313)	-71	-28,63
Knipa	179	(102 - 399)	-170	-48,71
Kråka	837	(582 - 1272)	-1	-0,12
Kricka	182	(127 - 328)	+37	25,52
Morkulla	1	(0 - 18)	-1	-50,00
Nötskrika	98	(54 - 206)	-1	-1,01
Ringduva	1082	(672 - 1905)	-237	-17,97
Skata	272	(179 - 434)	-37	-11,97
Storskrake	12	(5 - 51)	-5	-29,41
Tjäder	8	(3 - 17)	-2	-20,00
Vigg	48	(28 - 199)	-11	-18,64

Avskjutning klövvilt Södermanlands län

De olika arterna av klövvilt (mufflon ej medräknad) i Södermanland har haft olika utveckling under perioden 2010-2021. Vildsvinsavskjutningen har stadigt ökat under en rad av år men senaste säsongen ser vi en tydlig minskning. Tydligt är också en allt högre avskjutning av dovhjort, den har ökat från cirka 5 500 fällda djur jaktåret 16/17 till nästan 12 000 fällda djur jaktåret 21/22.

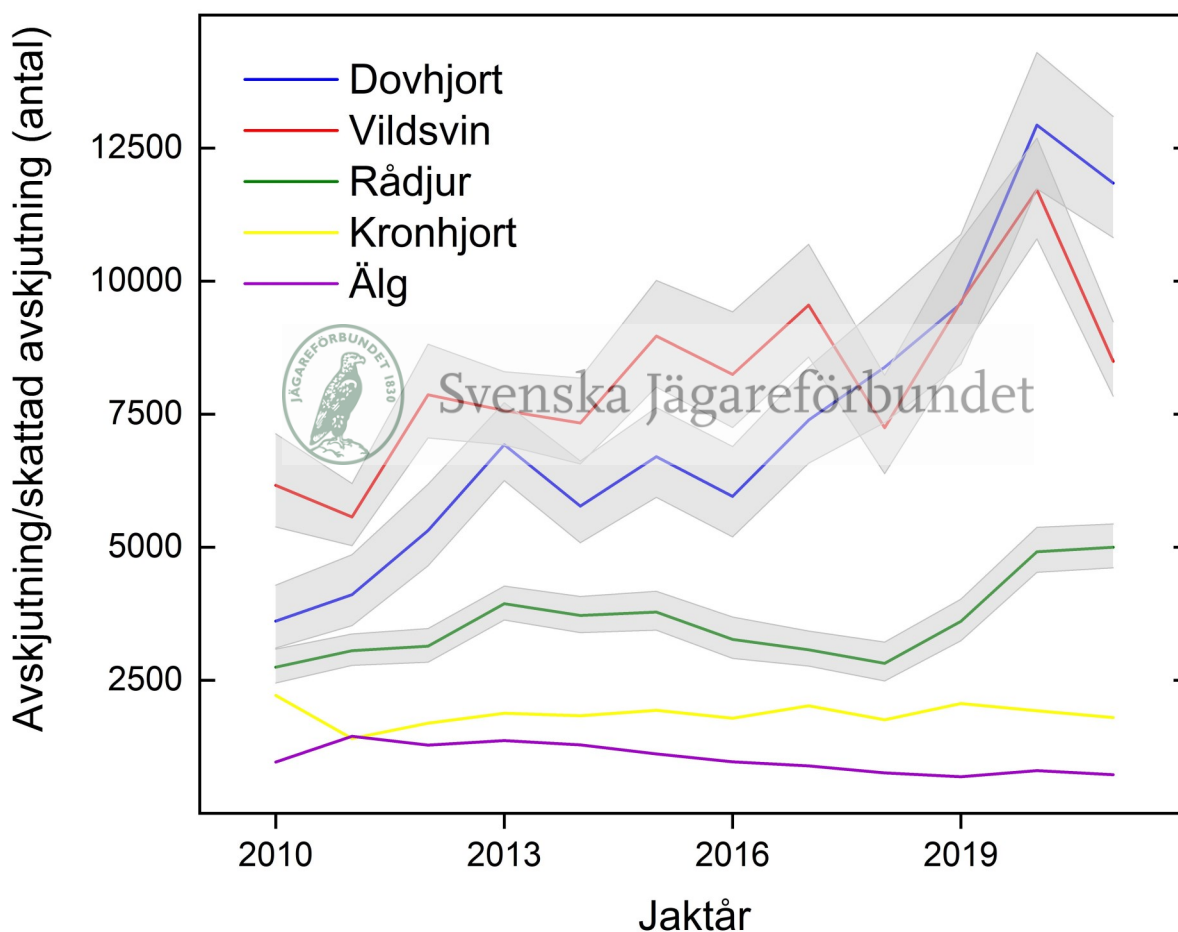
Den totala avskjutningen av klövvilt har legat relativt konstant i intervallet mellan 20 000-25 000 klövvilt under flera år för att sedan öka rejält under jaktsäsongen 2020-2021 till 32 000 klövvilt. Den totala avskjutningen av klövvilt minskade till knappt 28 000 under jaktsäsongen 2021-2022.

Avskjutningen av de olika klövviltstammarna har blivit mer jämnt fördelade över länet än tidigare, även om det finns stora lokala skillnader på vissa håll.

Foto: Sara Nordlinder

Avskjutning 2010-2021

Avskjutning Älg Södermanlands län

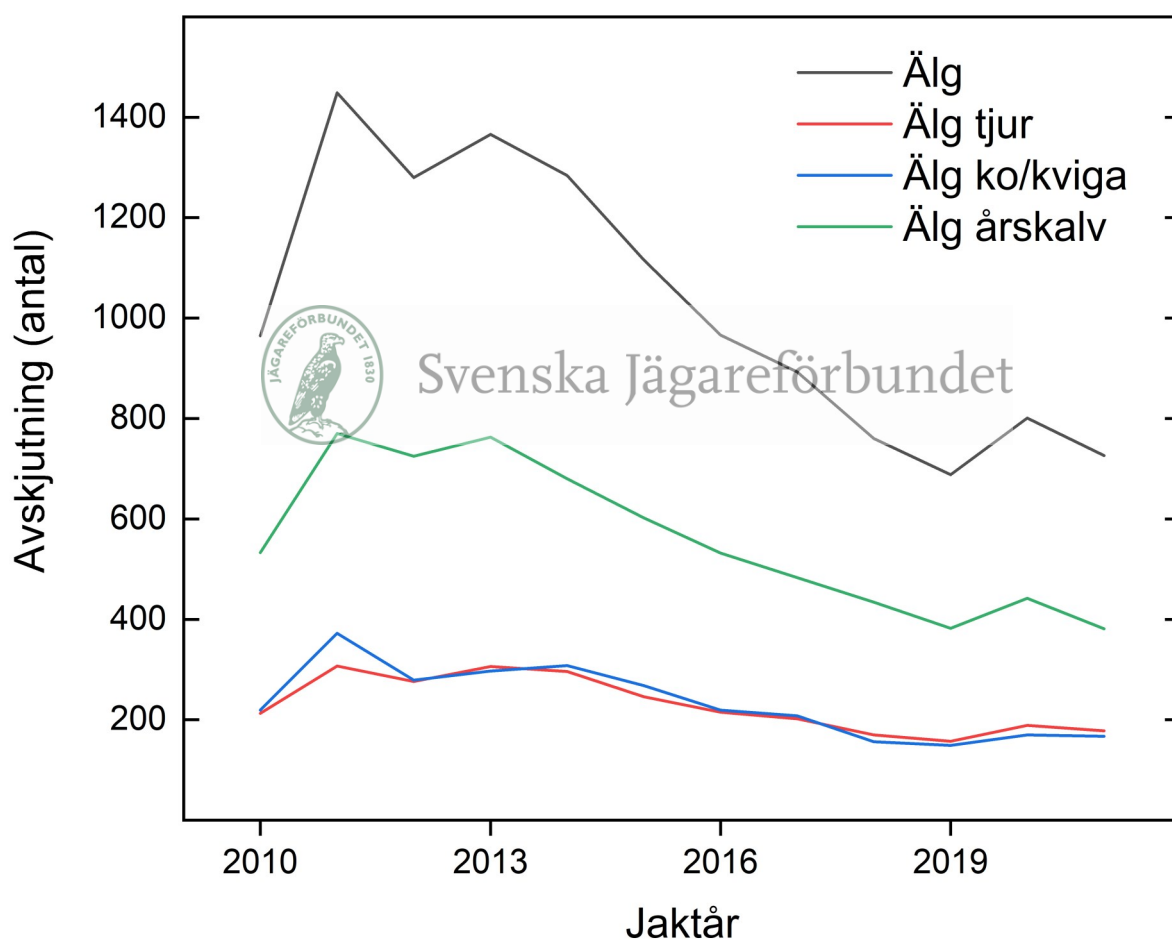
Antalet fällda älgar har under många år visat en nedåtgående trend, till stor del till följd av att man i förvaltnings- och skötselplaner aktivt har strävat efter att minska älgstammen för att på så sätt minska skogsskadorna.

Inom länet finns lokala variationer men på de flesta håll i länet upplevs älgstammen som kraftigt tillbakatryckt och svag. I en vikande älgstam riskerar medelåldern att sjunka, vilket i sin tur kan försämra kvaliteten. Över tid har även reproduktionen och kalvvikterna en vikande trend.

Foto: Anders Nilsson

Avskjutning 2010-2021

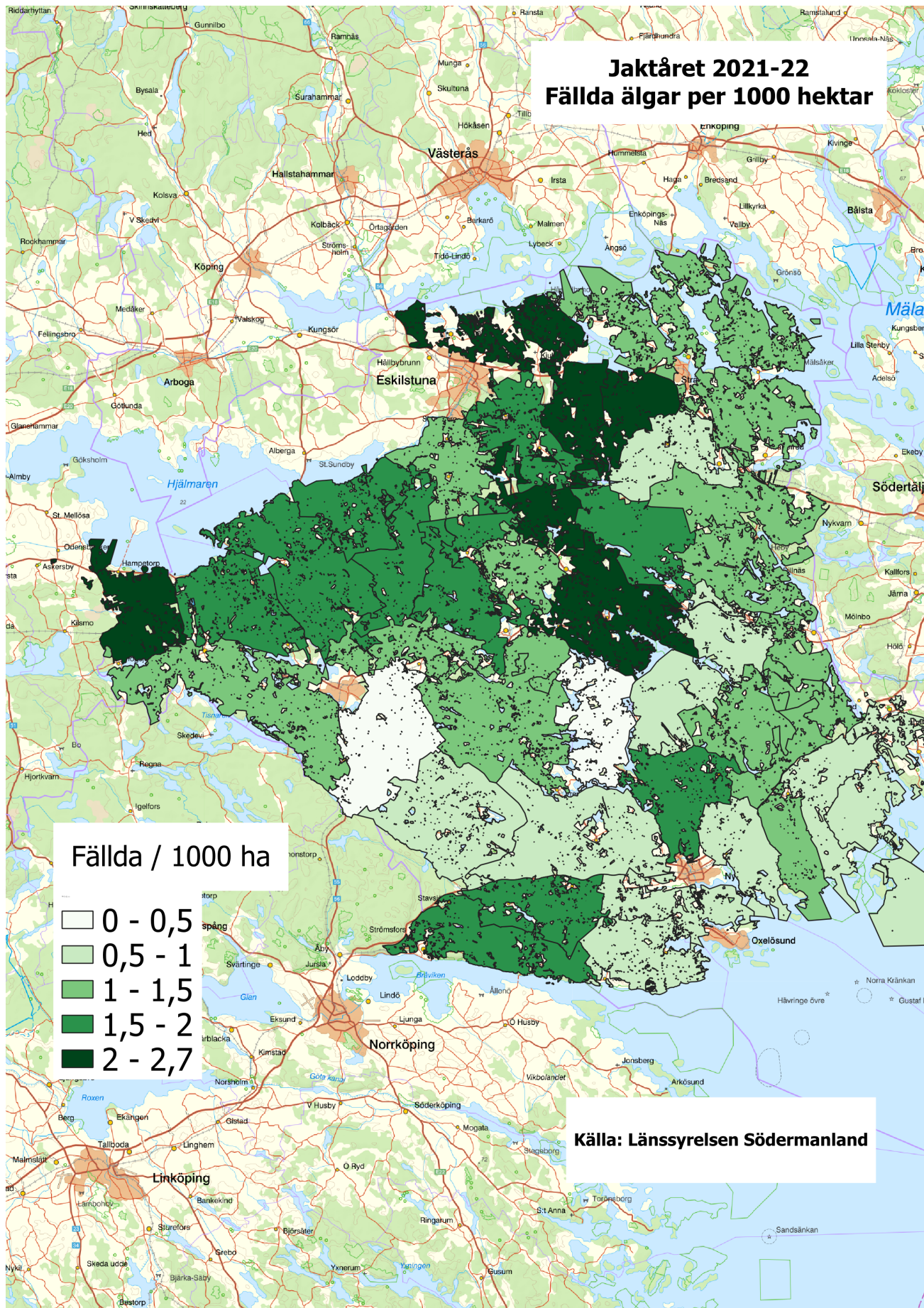

Figur. Avskjutningen av älg i Södermanlands län 2010-2021

Källa: Länsstyrelsen Södermanland

Södermanlands län

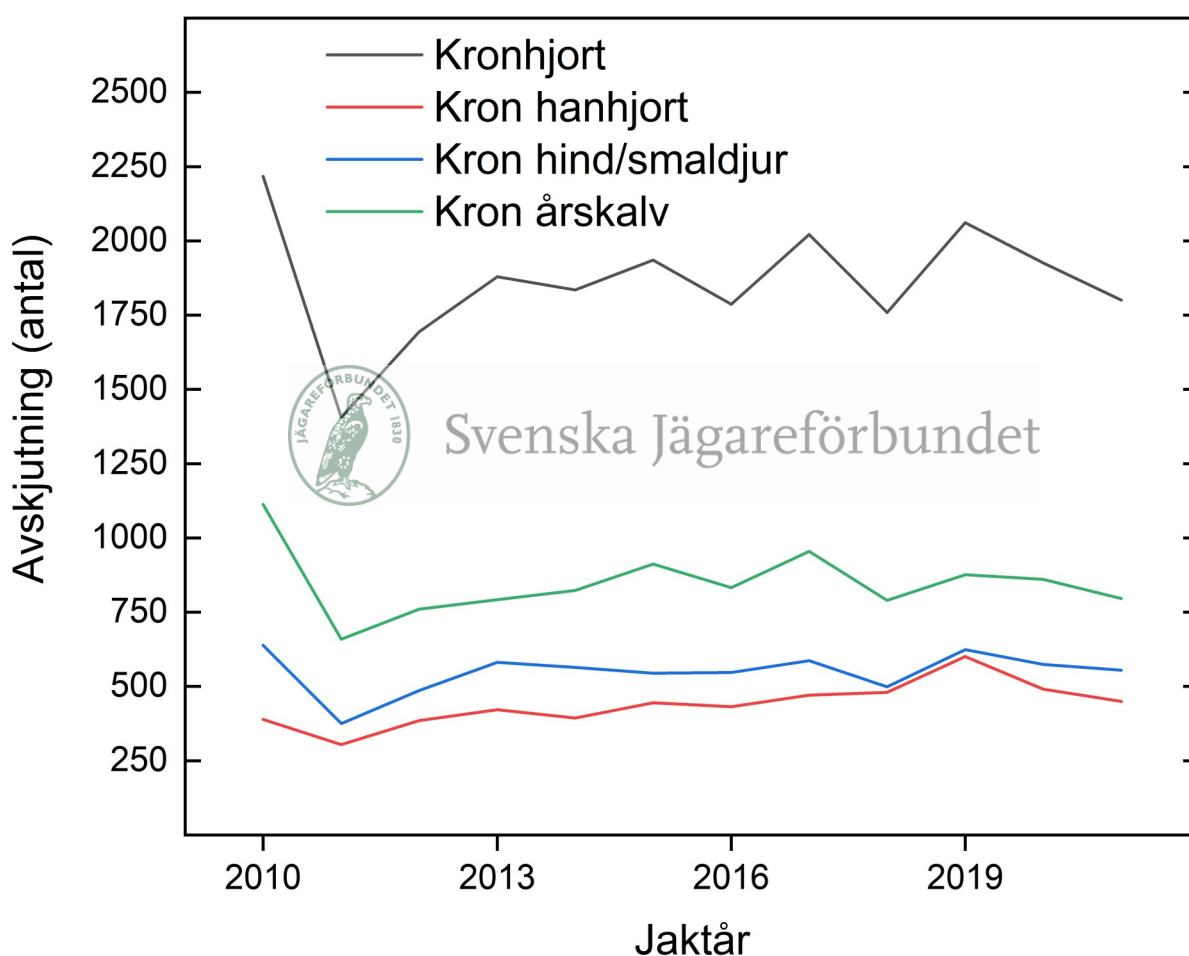
Avskjutning kronvilt Södermanlands län

Antalet fällda kronvilt i länet har ökat fram till 2015 och sedan har avskjutningen legat relativt stabilt mellan 1 700—2 000 fällda djur per år. Avskjutningen har sedan jaktsäsongen 2019 minskat från drygt 2 000 till 1 800 fällda djur. Liksom för dovviltet är kronviltet flocklevande och variationerna inom länet är stora. Medan vissa områden fortsatt upplevt en stark tillväxt de senaste åren har andra valt att minska sin stam.

Foto: Sarah Nordlinder

Avskjutning 2010—2022

Figur. Avskjutningen av kronvilt i Södermanlands län 2010-2021

Källa: Länsstyrelsen Södermanland

Skattad avskjutning dovvilt Södermanlands län

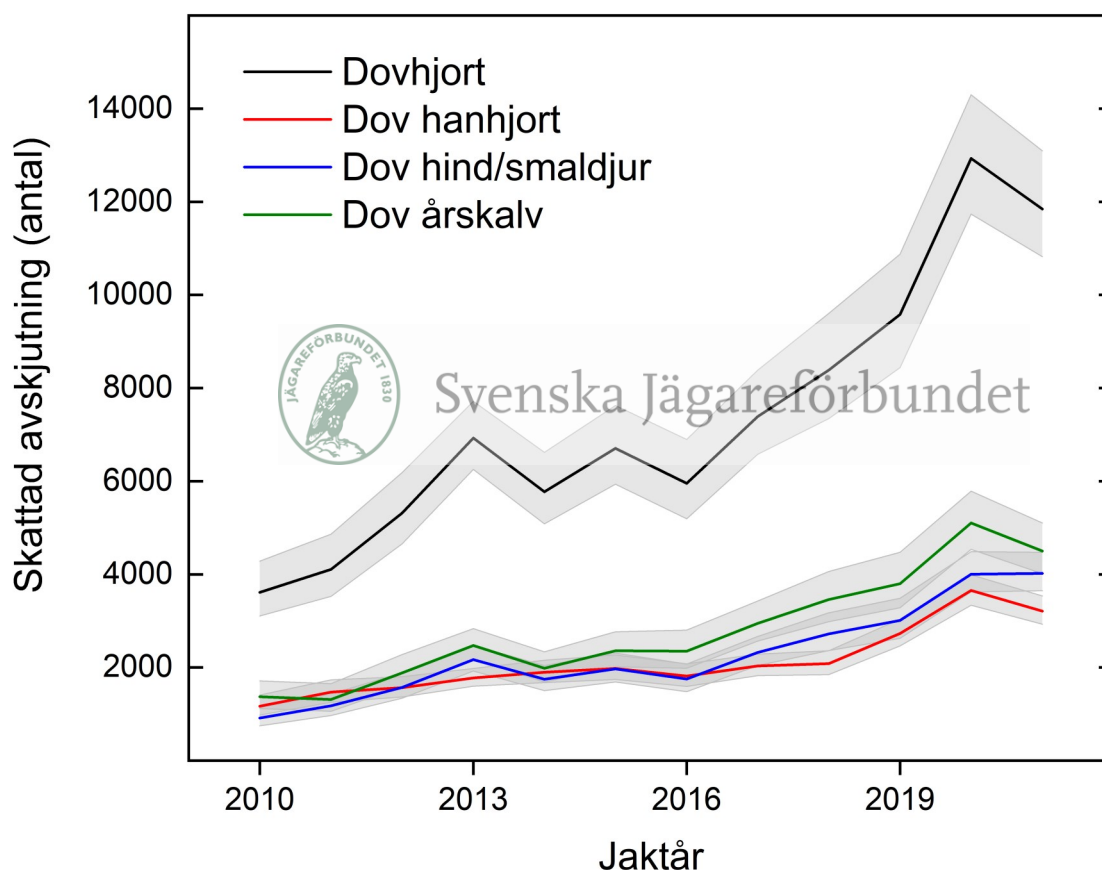
Dovviltsavskjutningen har ökat mycket över tid och mer än fyrdubblats under 10-årsperioden. Under åren 2016-2020 har avskjutningen ökat rejält och sedan fortsatt legat på mellan 10 000-12 000 fällda djur per år. Typiskt för arten är att den är starkt flocklevande och kan uppnå höga tätheter på begränsade ytor samtidigt som spridningen går mycket sakta. Detta gör att variationen i täthet och förekomst varierar enormt inte bara inom länet utan även inom såväl jaktvårdskretsar som älgskötselområden. Enligt senaste skattningen har variationerna i täthet jämnats ut något, vilket indikerar att dovviltet fått en större spridning i länet. Andelen kalv och hind i avskjutningen har ökat senaste åren.

Foto: Hans Ring

Inom länet bedrivs sedan några år det så kallade Dovviltsprojektet vilket syftar till en mer målstyrd förvaltning av arten inom ramen för Älgskötselområdena.

Skattad avskjutning 2010—2022

Figur. Avskjutningen av dovvilt i Södermanlands län 2010-2021

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

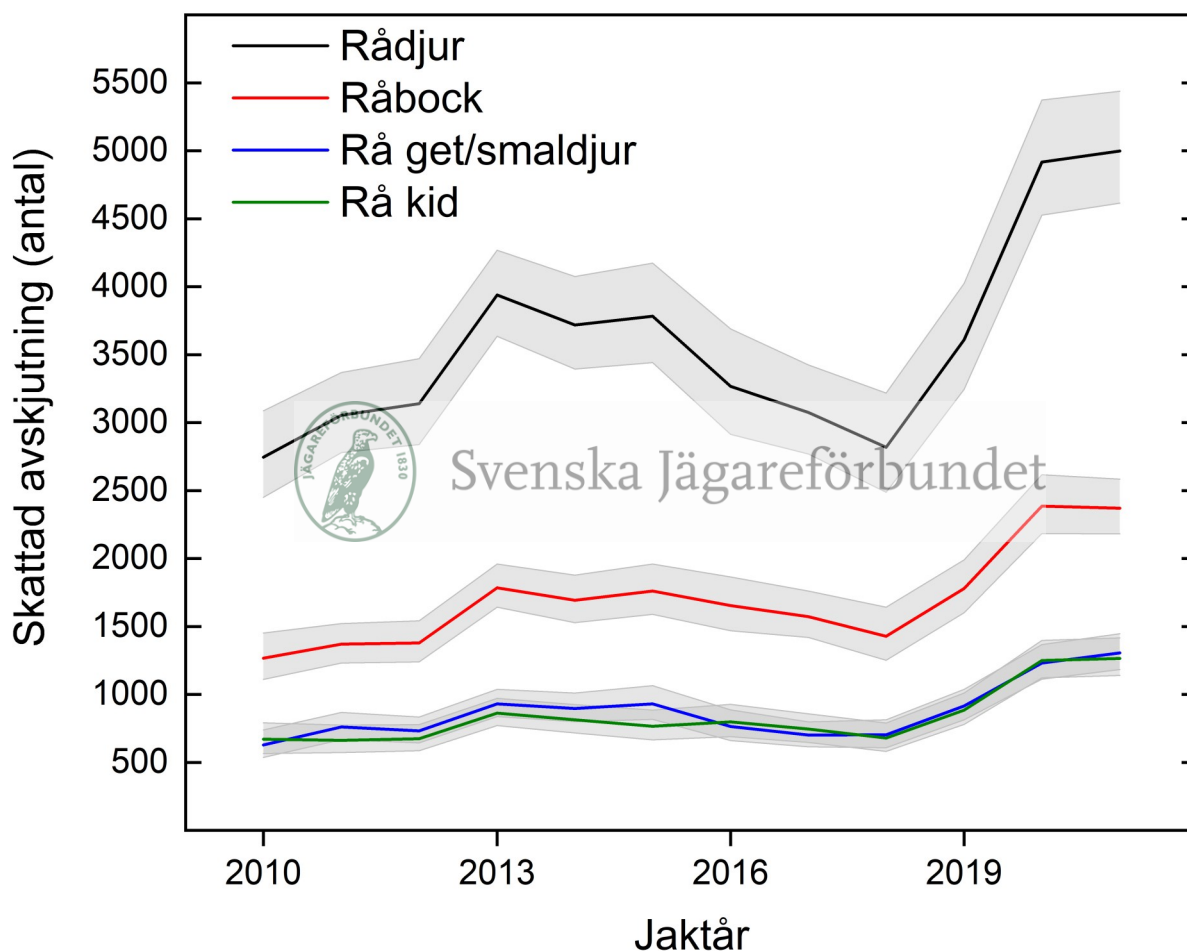
Skattad avskjutning rådjur Södermanlands län

De senaste tre åren har man på många håll upplevt en ökande rådjursstam till följd av relativt milda vintrar. Rådjurens utveckling påverkas starkt av klimat och förekomst av rovdjur och därför kan man se snabba förändringar lokalt och från år till år.

Avskjutningen har ökat och har sedan 2019 legat mellan 4 000-5 000 fällda djur per år. Rådjurstätheten är idag relativt jämnt fördelad i länet, även om lokala skillnader förekommer.

Avskjutning 2010—2021

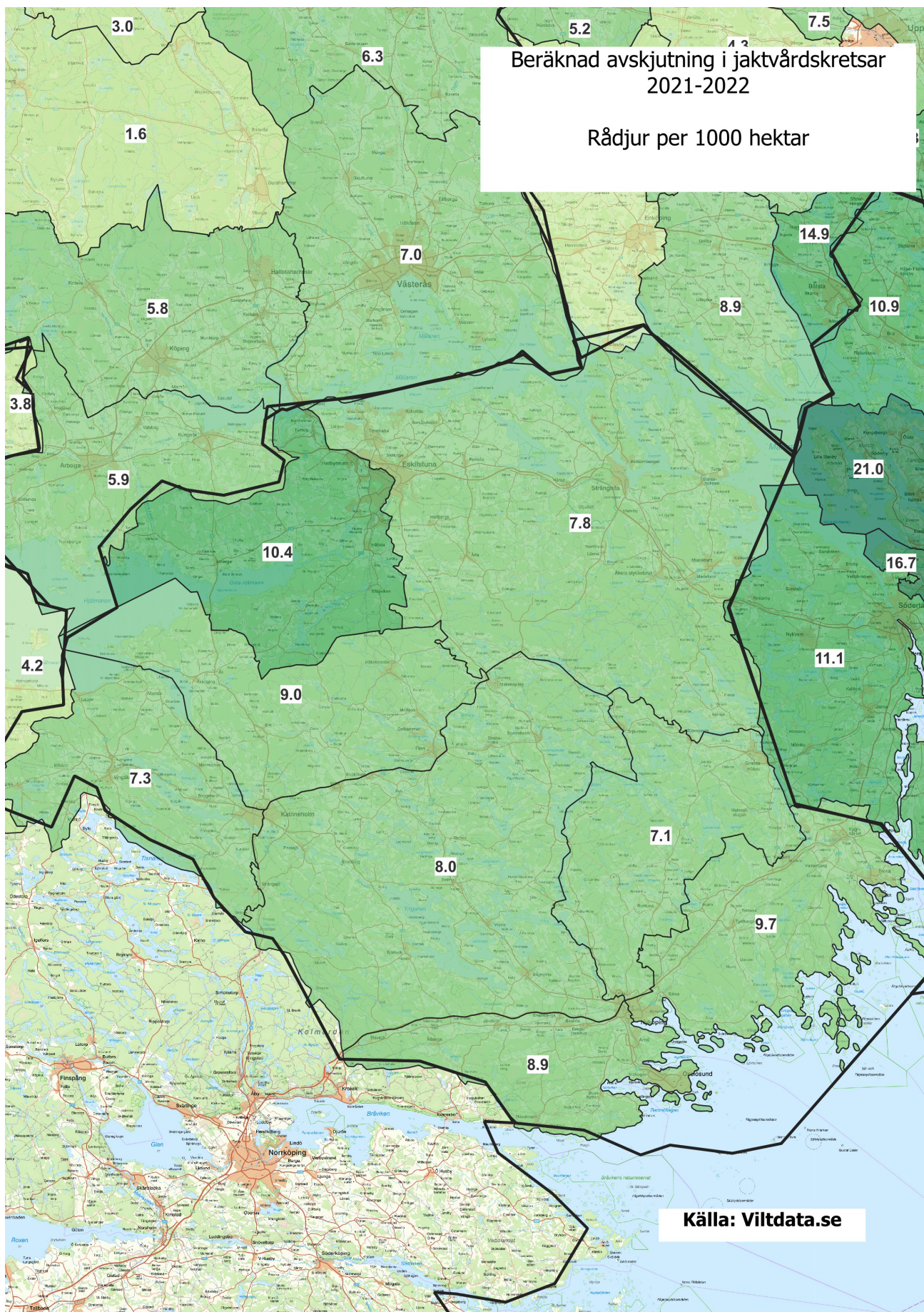

Figur. Avskjutningen av rådjur i Södermanlands län 2010-2021

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Södermanlands län

Avskjutning vildsvin Södermanlands län

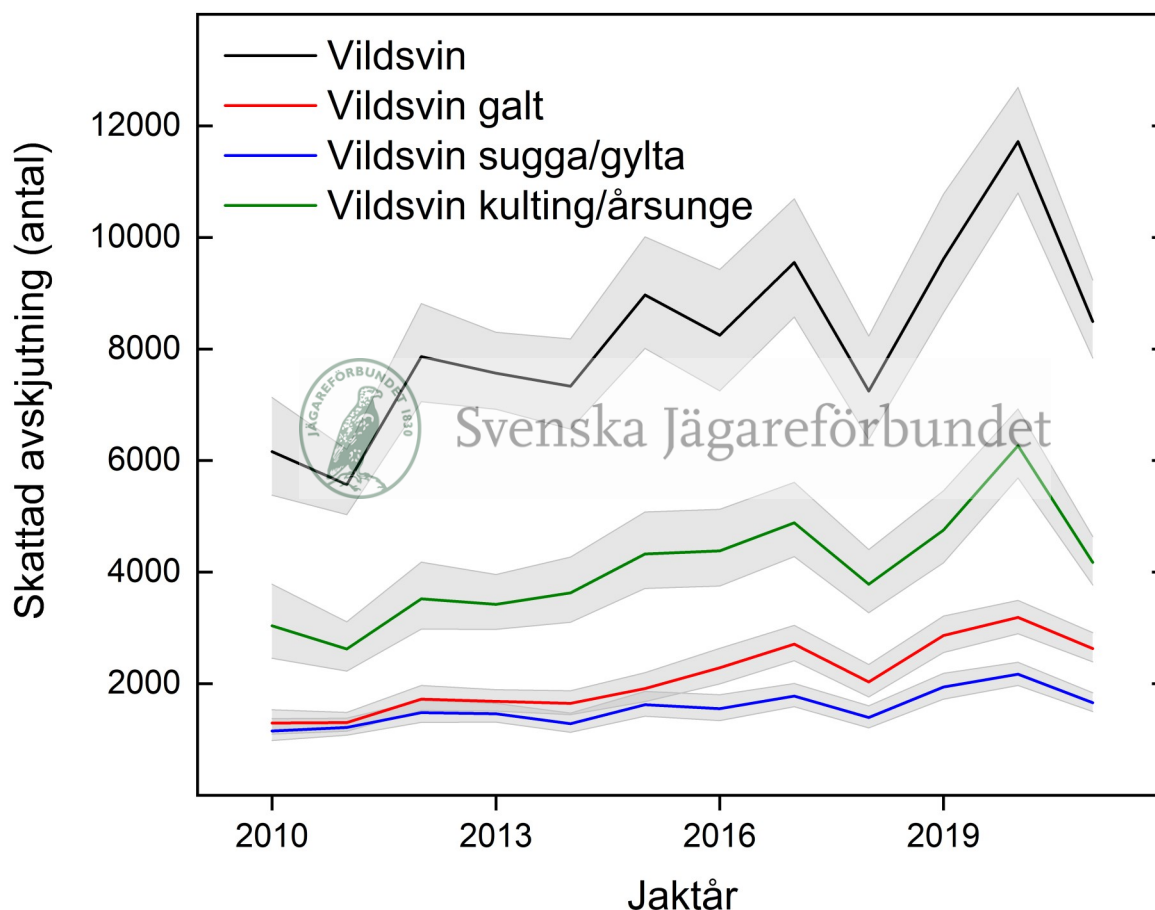
Vildsvinsavskjutningen i Södermanlands län har de senaste 10 åren ökat över tid. De senaste tre åren har avskjutningen legat mellan 8 000-12 000 fällda djur, där kultingar/årsungar står för mer än 50 % av avskjutningen. Under jaktsäsongen 2021-2022 fälldes 8 500 vildsvin, vilket är en påtaglig minskning på ca 3 000 fällda djur från föregående jaktår.

Avskjutningen har under jaktsäsongen 2021-2022 varit tydligt jämnare fördelad över länet jämfört med tidigare år då variationer i avskjutningen mellan kretsarna var stor.

Foto: Thomas Ohlsson

Skattad avskjutning 2010-2021

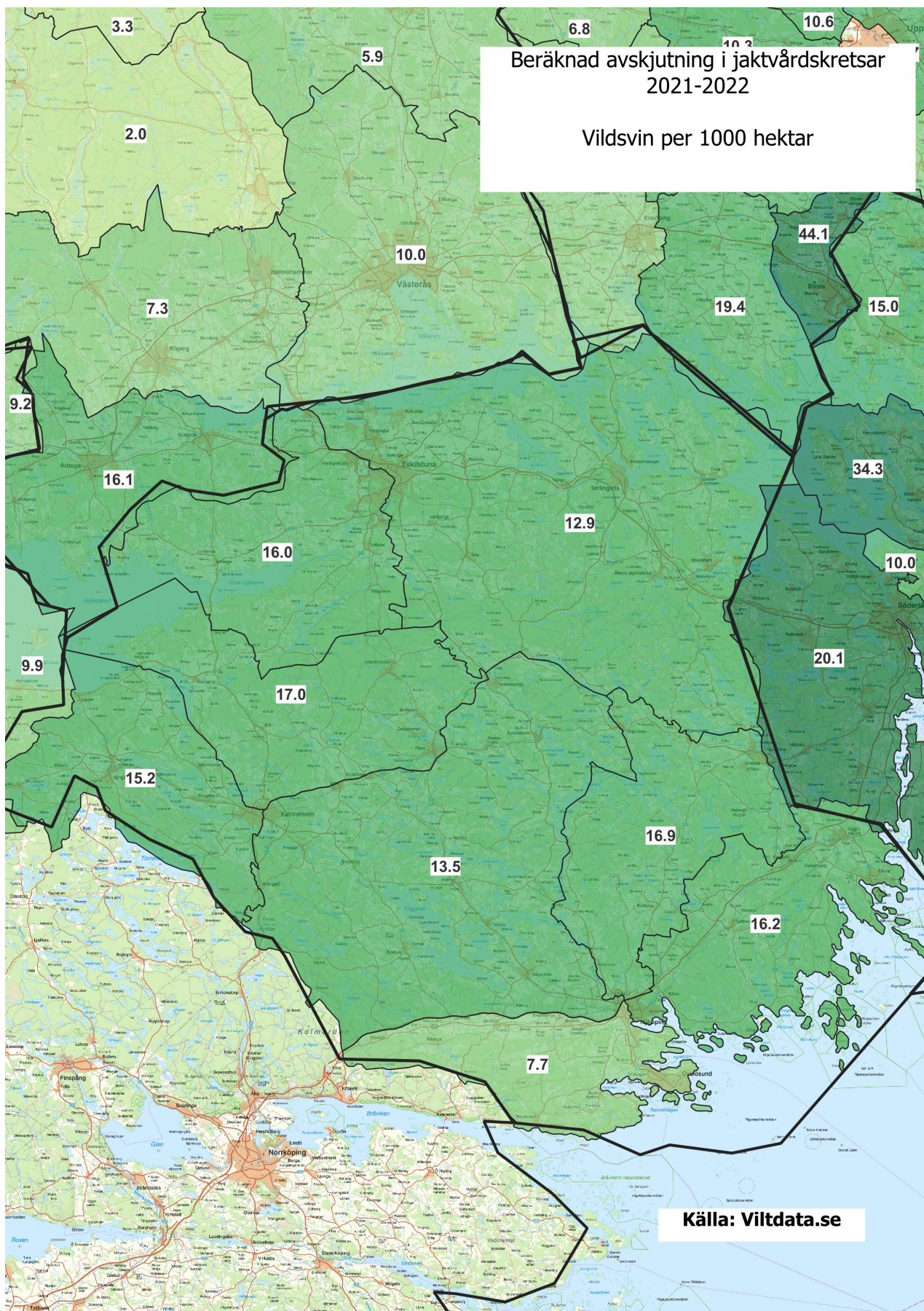

Figur. Avskjutningen av vildsvin i Södermanlands län 2010-2021

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Södermanlands län

Småviltsavskjutning Södermanlands län

Avskjutningen av småvilt har följt en nedåtgående trend under en längre tid för att tillfälligt öka något 2020 men minskar nu åter.

Fågelavskjutningen följer en fortsatt stabil eller minskande avskjutning bortsett från grågås som ökat något. Avseende exempelvis gåsarterna så finns andra data i form av fågelräkning som talar för starkt ökande populationer. Troligtvis finns ett mycket större utrymme att uthålligt tillvarata småviltet som jaktlig resurs än vad som görs i dag.

Avskjutning småvilt 2010—2021

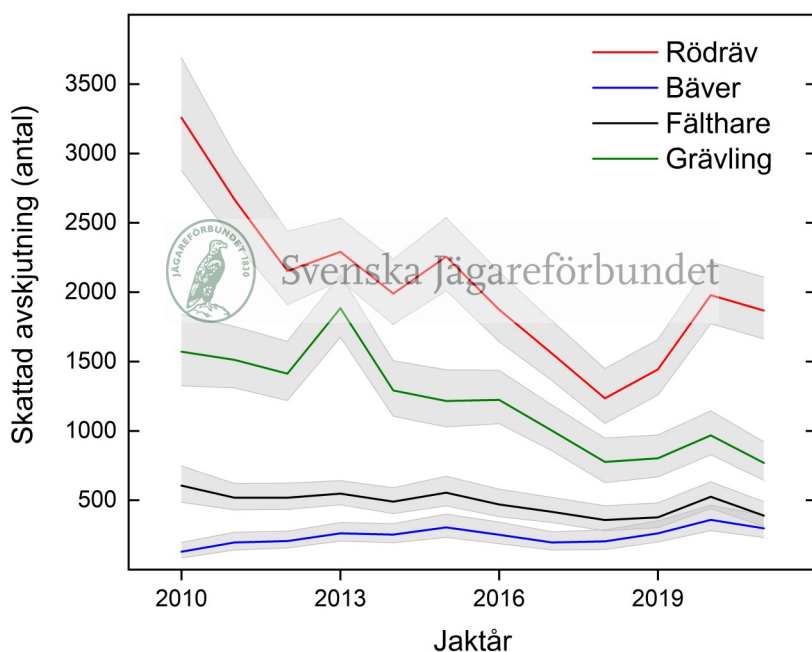

Foto: Allan Wallberg

Avskjutning fågel 2010—2021

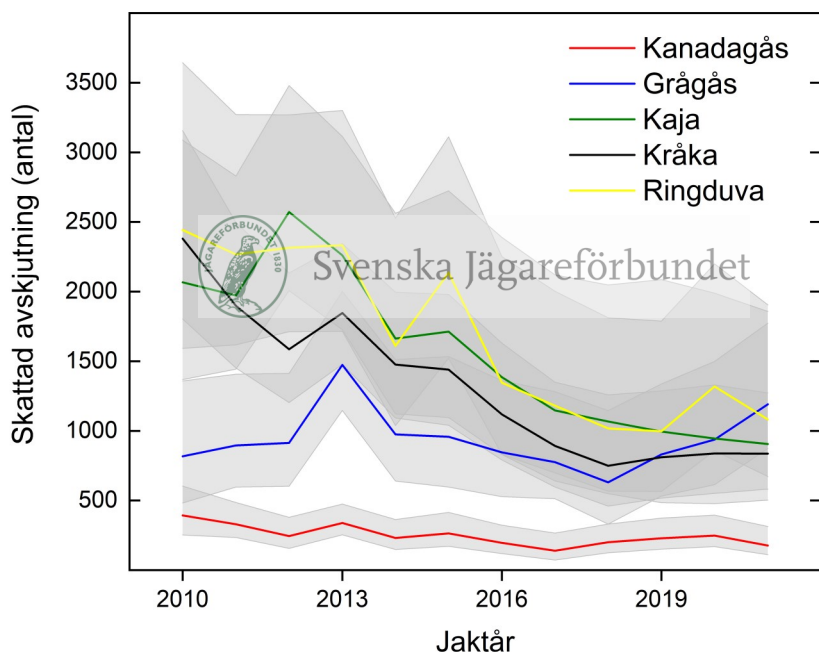

Foto: Niklas Liljebäck

Figur. Avskjutningen av småvilt i Södermanlands län 2010-2021

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

Förenklad rapportering med appen Viltdata

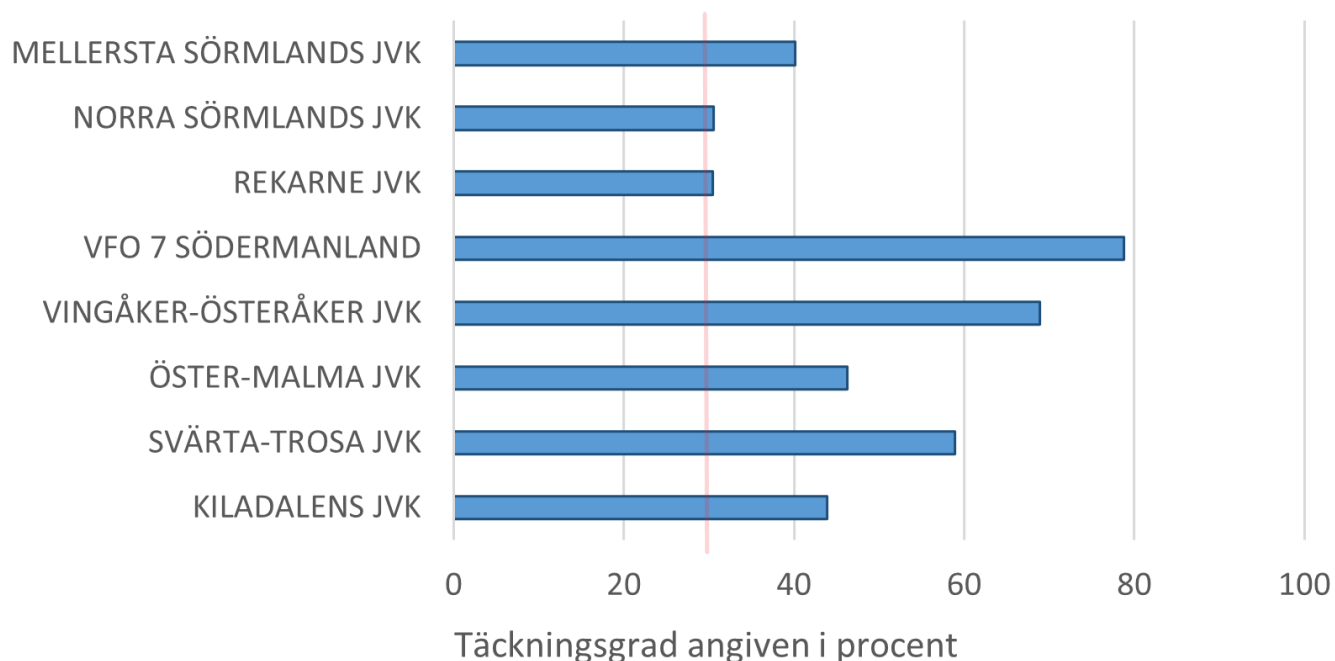
För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning kan rapporteringen ske i appen Viltdata. Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag kan respektive jaktlags kod skrivas in och på så sätt särskilja sin avskjutning mellan olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Södermanlands län 2021-2022

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Södermanlands län varierar mellan 30 – 78 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 46 %. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2021-2022

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2021-2022. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktig hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Per Zakariasson

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Hanna Kekkonen

hanna.kekkonen@jagareforbundet.se